

BUDA-PESTA

20 Ianuarin.

1 Fauru.

Va eși Domineca.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 3.

Anulu X

1874.

Pretiu'n pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

Iuliana Beiusiana.

Frunda verde de pe culme,
Am amblatu tiéra si lume,
Dar mandrutia ca si-a mea,
N'am vediutu nici n'oiu vedé,
Ca Iuliana
Beiusiana.

Tipulu ei unu pupu de flóre,
Ochii-i dóue stelisióre,
Farmecu dulce nu privesci,
Pe sub sóre nu gasesci,
Ca 'n Iuliana
Beiusiana!

P'unde dins'a se ivesce,
Ce-a fostu vescedu inverdiesce,
Tóte florile infloru,
Si-animele séca 'n doru
De Iuliana
Beiusiana!

Frunda verde de pe culme,
Nu te-asii fi vediutu in lume,
Cà-ci la tine m'am uitatu,
Si-a mea anima-a secatu,
Iuliana
Beiusiana!

Nu am pace mangaiere,
Diu'a-mi trece cu dorere;
Inca-su june si-asii trai
Si de doru-ti voiu mori,
Iuliana
Beiusiana!

Vasiliu Budescu.

Secretulu a dóue nopti.

— Novela originala. —

Negurele iernei si cėti'a noptii se asterneau ca unu vèlu preste orasiulu linu, lampele se aprindeau prin ferestre, si totu omulu sglitu de frigu padiá catra ale sale.

Liniscea din ce in ce se pareá a se estinde mai multu pe strade, numai la cornulu unei strade, intr'unu edificiu imposantu, naintá tredi'a si sgomotulu de odata cu nóptea.

Calesile se perendau pe porta intr'un'a, si servitorii curtii, incostumati de parada, alergau pe porta, sborau pe trepte in susu si 'n diosu, ca pe aripe.

Inlaintu avea locu o petrecere, o serata feerica.

Welter, domnulu casei, punca sume enor-

me pe o petrecere, unu cugetu greu lu-inneacă in placeri si i costá mfi.

Isvorulu inse erá nesecatu si petrekerile se continuau fara cugetu.

Candu se usteniá de un'a, incepea alt'a si era de la inceputu. Repetitio est mater studiorum.

Dinsulu erá de origine germanu, averea i erá colosala, si pomp'a seratelorui emulá cu frumseti'a unui paradisu.

Si mai erá unu talismanu*), ce atrageá ospetii, ce imbetá totu sufletulu sentitoriu: dónna Tullia, gratiós'a socia a lui Welter.

Unu dímbetu a ei platiá mai multu ca o comóra, o sperantia mai multu ca tóta lumea.

Lumea cea rea vorbiá, cà Welter si-teme muierea, dar inca nu se aflase omu sè se póta laudá cu favorulu Tulliei.

Ea erá o italiana cu tóte grattele unei fiice a Italiei. Mai alesu ochii ei negri si schinteiatori, fati'a bruneta, pèrulu undulante intunecosu, si budiele formate voluptosu ti-representau tipulu ce caracteriséza pe o italiana cu tóta patim'a soiului seu. In privirea ei aspra se vedea curagiu, si candu langa acest'a privire vedeai o fatia inchisa rece — trebuia sè cunosci resolutiunea atátu de grandiósa in unele femei.

Barbatulu erá cam trecutulu in etate, tóte le supliniá cu averea; Tullia fu seraca, tóte le supliniá cu frumseti'a.

Dintru'ntáiu póte cà amendoi s'au amagitu: Welter de frumsetia, Tullia de avere.

Lumea, gurele rele, diceau cà amendoi s'ar fi desamagitu deja. Pe Tullia nu o multiamia averea, si si-ar aruncá mregea pe alte ape; ér barbatulu sè scia de cugetele ei, si ar fi nemultiamitu; la lumea cea rea inse i pareu reu, cà pe langa tóte cârtirile, in veci nu potea scorní o fama rea, o mintiuna câtu decátu basata, despre virtutea Tulliei.

Cine are mai multi invidiosi ca o femeia frumósa?!

I.

In salonele lui Welter curgea petrecerea cu tóta ilusiunea unei petreceri.

Luminele prefaceau aerulu salei intr'o flacara aurita, music'a resuná dulce, si vibrările ei incantatórie redicau ospetii intr'alte regiuni, in raiu.

Tinerii dantiau cu foculu tineretiei, barbati formau grupe prin sala si conversau viui si damele cu flori pe frunte ca nesce dîne, rumene de dantiu, sborau ca nesce aparintie aerine, ca nesce fiintie feerice.

Welter erá bas'a petrekerii, Tullia erá coróna. Elu erá rege, ea erá regina.

Dar erá anarchia in tíera. Regele nu aveá supusi, regin'a aveá.

Elu nu potea dispune cà n'aveá putere, ér ea dispuneá cu o suprematia monarchica. Din ochii ei cadeau lantiuri, catene de flori, curse de amoru.

Si veniau tinerii cei mai vigorosi si se oferiau la cursa, — ca femeile orientale la morte.

Si cine intrá in ea, nu mai scapá.

Dar Tullia erá superba si mandra; o supitiune ar fi unu pecatu.

Trecea prin sala, si in totu pasiulu se intelniá cu doi ochi provocatori, la toti li zimbiá dar nici de unulu nu rumeniá. — — — —

Music'a incéta, ospetii rotiléza prin sala cu placere, ochii se intelnescu, un'a pléca capulu, alt'a se rumenesce, — paradisu pamentescu.

Welter trece de a lungulu prin sala, si in trécatu atingandu pe Tullia, o prinde de mana.

— Arunca-ti cursele, vinulu de Champagne si-va avé efectulu, ocasiunea e aci cà-ci Antonio e in trei itie, si ti-va descoperí secretulu, — díse Welter incetu.

Ea lu-strinse de mana — unu semnu de aprobare, — si disparu in cârdulu ospetiloru.

Ospetii n'au observatu siopt'a loru, ér cine o a observatu nu-i parú batatoría la ochi, se desmérda unu barbatu cu muierea sa — unu lucru prè firescu si motivatu.

Music'a se incepù de nou. Junii se angagiara la dantiu.

Erá unu valsu.

Antonio, unu june italianu elegantu si frumosu, incepù cunun'a cu nesce pasi usiori, cu o statura intr'adeveru plastica, imbracatu intr'unu costumulu ce reducea multu la costumulu unui nobilu spaniolu.

Cum incepù pasii, Tullia privi catra dinsulu cu ochii plini de focu.

In acéta privire nu erá superbia, ea stramutá fati'a ei intr'unu farmecu ce te face sclavu.

Ospetii nu observara cui fu menita acéta gratía, dar António observá, si smintindu

*) Putere farmecatória.

pasii se lovi putînu de parechi'a ce-lu urmá.

— Pardonu, — dîse Antonio cu o curtenia cavaleresca, — si disparù éra repede in cercu.

Candu sminti Antonio pasii, o dómna tinera, care conversá cu alt'a si-intorse capulu si surise putînu; ceealalta observà surisulu, dar nu dîse nimica.

Incépa alt'a.

Music'a suná dulce. O aria de valsu lina imbetá si fericá.

Dantiuitorii erau ocupati cu music'a, cu dantiulu si cu visurile loru; cei mai de etate conversau placutu.

Dómn'a Tullia disparù din sala.

Music'a éra incetá.

Junii cu damicelele si-schimbau prin o privire sioptele, suspinele, dorintiele, Antonio nu éra in sala —

Intr'unu cornu o grupa de barbati si dame rideau freneticu.

Welter se apropiá de grupa.

— Dvóstra nu sciti dle Welter, cà eu sum vragitória, — dîse o dama tinera rídiendu.

— Ba sciu dómna. Una vracesce din càrti alt'a'din ochi.

— Ah, complimente, dle Welter, dvóstrame suprindeti cu ce-va nou.

O lampa pe paretele vis-à-vis se sparse si sticl'a cadíu diosu. Dlu Welter parasi grup'a si merse la lampa, ér dam'a continuà glumele mai departe.

Intr'acestu timpu, intro odaitia laterala ardeá numai o lumina oscura.

La feréstra siedeá Tullia cu fetiele rume-ne, Antonio ingenunchiá naintea ei.

Man'a 'n mani, ochii 'n ochi, — dóra si suflétulu érá numai unulu, si acel'a érá betu.

Tullia se scolà in picioare si redicà si pe Antonio, apoi scóse dóue chiài legate de olalta cu o sfora de metasa, si le dede lui Antonio.

— Curagiu si sperantia! — dîse Tullia si privi catra elu cu o privire imbarbatatória unu minutu — apoi o schimbà intr'o gratfa ce ucide si re'nvia.

Antonio i sarutà fruntea, — si est pe o usia.

In sala suná music'a.

Antonio érá in jocu.

— Sè-mi vraciti dómna si mie, sè sciu ce sórte am, — dîse Welter rídiendu catra dóm-n'a de mai nainte.

— E bine dle, sè-mi aretati palm'a, — dîse dómn'a apropiandu-se cu o fatia sciutória.

Welter si-dede palm'a.

— Ah dle, — dîse ea speculandu — vedi trasar'a ast'a pe mijlocu ast'a e trasur'a norocului, a fericirii. Vedi, pana la unu locu trece in linia drépta — fericire neconturbata; de aci, chiar unde se lovesce cu etatea dtale — trasur'a bate 'ntr'o parte — hm, nu ti spunu nimicu dle, — dîse nevést'a acoperindu-si cu risulu óre-care acu de ironía.

Ospetii rideau toti, si ridea si Welter, dar pe budie, unu psihologu ar fi potutu observá óre-care tremurare — risulu nu érá naturalu.

Se parea cà sè precepu unulu pe altulu.

Intr'ast'a sosi dómn'a Tullia, superba si frumósa ca o dîna.

— Ah dómn'a Tullia! Sè-ti vracescu dómna, — strigà dam'a juna.

Tullia se parea suprinsa, nu i se imparù, lumea e vicléna cugetà, dar viclenia cu viclenia — cuiu cu cuiu . . .

— Ah bravo, e bine, sè audîmu!

Tullia si-intinse man'a. Dam'a vragitória o cautà de amenuntulu.

— Ah dómna nu-ti vracescu, nu cunoscu in palm'a dtale, ti-e man'a ca la o féta de maritu. Se ffi féta asiu dîce cà te mariti.

Tullia muscà in budie. Ospetii nu pricepeau nici o muscatura — ele inse pricepeau.

Fati'a lui Welter se intunecá din ce in ce — — — — —

Serat'a se fini, ospetii se salutara si esíra toti.

Domnulu Welter cu Tullia erau singuri intr'o odaia, si mai repetau petrecerea serei.

Dins'a érá in negligè dejà. O haina alba lunga curgea pe tali'a ei plastica érá unu angeru ce-lu vedi in visu.

Apoi esí pe unu minutu din odaia si remase Welter singuru. Suspiná si gemea. O dorere, o lupta cu sine lu-frementá infri-cosiatu.

Preste câte-va minute rentórse Tullia cu o fatia zimbítória. Welter si-schimbà fati'a intr'o bucuría silita.

— Siedi langa mine scumpa, — dîse elu prindiendu man'a Tulliei.

Ea siedíu langa dinsulu pe o sofa mole plecandu-se pe peptulu lui a lene si zimbindu gratiósá cu unu aeru voluptosu.

Fruntea lui se intunecà.

— Tullia! Eu sum jalusu. Me stingu pe tóta diu'a, si peptulu meu e o pestera plina de monstirii. Iubesci-me? — întrebà elu amaru.

Tullia si-redicà fruntea cu o privire aspra certatòria, mai apoi schimbandu-o intr'alt'a blanda compatimitòria, întrebà incetu.

— Welter, teindoiesci tu de amorulu Tul liei tale?

— Ba nu Tullia, iérta, vedu cà sum jalusu, dar te rogu, spune-mi, te rogu pe tóte in lume spune-mi, secretulu cu Antonio!

— Ah, esti curiosu, e bine. Te scapu de acelu sierpe veninosu ce s'a incuibatu in sinulu teu, de jalusia.

Dar apoi no — si aci lu-amenintià cu degetulu gratiosu — apoi nu vei mai fi jalusu?

Welter i sarutà fruntea cea frumósa.

— Voiu fi sclavulu teu ca pana aci Tullia.

— E bine, asculta! De multu ti se pare cà cochetediu cu Antonio, de multu m'ai întrebatu de causa si totu-de-una ti-am dîsu: am unu secretu mare ce nu-lu potu desfasiurá, si aceea o póte numai Antonio. Ti-am spusu se ascepti cu paciintia si candu voiu fi deslegatu secretulu ti-lu voiu spune. A trebuitu sè-lu vedu dintâiu amagitu, sè-lu imbetu ca sè-i potu deslegá limb'a. Si scfi unde stau? Elu e bétu, limb'a i tremura deja si mi va spune. Amorul si credinti'a mea? aci si-puse man'a pe peptu — eu, Tullia ta, nu va rosî in veci.

Welter éra i sarutà fruntea si fati'a lui se luminà ca o oglinda curata.

— Spune-mi secretulu draga, — dîse.

— E bine. Tu n'ai cunoscutu pe tatalu meu, dar scfi cà a fostu unulu dintre cei mai inflacarati revoltanti, si scfi ce rolu si ce sorte avù in revolutiunea francesa. Scfi si aceea cà tatalu meu fu avutu si eu totu-si fui seraca.

„Tatalu meu cu tatulu lui Antonio au fostu cei mai intimi amici, de acelea-si principie. Ambi si-au lasatu patri'a sè-si dè viéti'a pentru unu scopu santu in Francia.

„Tatalu meu fu ranitu, averea si o a lasatu amicului seu se o pastredie pentru mine. Peste putînu tîmpu mori si dinsulu in bratiele lui Antonio.

„Antonio ingropà pe tatalu seu si fugi din Francia. Tatalu lui a fostu seracu, tatalu meu a fostu avutu; acuma elu e avutu si eu sum seraca. Precepi-me, Welter? întrebà atunci Tullia redicandu-se cu manile strinse si cu fa-

tia rosia de mania. Precepi-me, eu trebue se recastigu averea mea si pe elu trebue sè-lu ajunga odata pedépsa si resbunàre.

Welter ingenunchià naintea ei si sarutandu-i ambele mani si-plecà capulu ca invinsu si umilitu.

— Te pricepu Tullia, tu esti angerulu vietii mele.

Dómn'a lu-redicà, apoi éra se asiediara pe sofa.

In turnulu unei biserici din apropiare de multu batuse mediulu noptii. Totu orasiulu dormiá.

Inca o siopta, inca o desmierdare — si dómn'a se departà intr'o odaia mica de dormitu.

Si usi'a odaitiei se deschide, si pe aceea intra incetu unu servitoriu, unu barbatu palidu la fatia, cu nesce ochi veneti, si stete langa usia.

Dómn'a Tullia merse la elu, si-lu batù pe umeru.

— Ffi cu credintia, mergi si dormi in pace, — dîse, — dar degetulu lu-redicà naltu, ca si candu l'ar face atentu.

Servitoriulu strinse din ochi astutu, apoi se plecà si est.

II.

Tîmpulu erá mai aprópe de dîna ca de mediulu noptii. Totu orasiulu dormiá, adormise si cugetele lui Welter si ale Tulliei.

In curte din ce in ce mai putînu sgotu, — pana mai pe urma erá liniscea totala.

Dar Welter dormiá trediu.

Cele petrecute se pareà cà nu-i dau repausu deplinu.

Prin somnu i se parù cà i tiene cine-va o lumina mare la ochi, mai apoi urmà intunecurecu repede. Schimbarea asta repede preste ochi lu-tredî.

Deschise ochii somnorosu, si pe paretele ce erá vis-à-vis se vedea o radia a unei lumine ca o sfóra de argintu, se pareà ca si candu s'ar vedé o lumina dintr'alta odaia pe o crepatura.

Welter se sffi, dar indata cugetà cà Tullia dórme cu lumin'a aprinsa; lu-suprinse inse aceea, cà paretele prin care s'ar poté vedé lumina erá inchisu, fara usia, fara ferestre.

Lumin'a — trasur'a cea de argintu pe parete si-schimbà loculu putînu, si din candu in candu mai tremurá.

Si-deschise ochii, si éta in aerulu intunecosu cu incetulu se desemnà o figura de omu, si aceea stetea aprópe de sicriulu ce contie-neá banii — aurulu, argintulu si scumpeturile lui Welter.

Welter se infiorà.

— Cine-e? — strigà tremuratori.

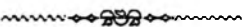
Pe strigatu nu capetà respunsu, dar figur'a Tulliei se ivi pe usi'a din odai'a sa, si vediendu figur'a cea négra tîpà sfasiatoriu: ah banii! si cu acést'a rapita de spaima, cu unu curagiu propriu unoru femei in timpuri de periclu — se aruncà intr'acolo.

In man'a ospelui de nópte, ce avea o lam-pa mica la mana, se vediù sclipindu unu cutîtu, se mai vediù aruncandu cu elu catra Tullia, acést'a cadìu josu, si furulu se dede la o parte si disparù.

Welter se scolà la celu d'antâiu momentu si elu, dar vediendu pe Tullia cadìuta se plecà la ea si furulu a scapatu.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

Irodia.

— Balada poporala din Satu-mare. —

Mare-i zarea la Izare, *)
Dar cum n'a fi mare zare,
Cà se 'nsóra vice-si craiu
In palatulu de la plaiu? . . .
Elu voiesce a-si luá
Pe Irodia soro-sa.

— Sora, sora, Irodia!
Fà-ti colaci din nóue graie,
Si sè blemu la cununía,
Pana-i pop'a la itrosu
Si se róga lui Cristosu!“

— Ba io dieu nu ti-oiu urmá,
Pana nu-i incungiurá,
Tóta lumea intr'unu anu
Cu crucitia de unu banu.“

Lumea o-a incungiuratu,
Ca soro-sa n'a aflatu,
Inapoi s'a intornatu:

— Sora, sora, Irodia!
Fà-ti colaci din nóue graie,
Si sè blemu la cununía,
Pana-i pop'a la itrosu
Si se róga lui Cristosu!“

*) Riu in Marmatia.

— Ba io, frate, nu m'oiu duce,
Pana tu nu mi-i a duce:
Nanasiu mare:
Santulu sóre,
Si lun'a:
Nanasia;
Si fetele:
Stelele,
Feciorii . . .
Lucéferii!“

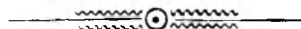
Elu si-acoste le-a 'mplinitu,
Apoi éراس a graitu:
— Sora, sora, Irodia!
Fà-ti colaci din nóue graie,
Si sè blemu la cununía,
Pana-i pop'a la itrosu
Si se róga lui Cristosu!“

Acum mandr'a s'a gatatu,
Si 'n carutia s'a urcatu,
Dar abié cà au plecatu,
Ea asié a cuventatu:
— Lasa-mi, nanasiu, manuti'a,
Cà me stringe cismuti'a,
Si-mi pica cununitia!“ . . .

Atunci ea s'a coboritu
Si éc' asié a graitu:
Decátu sè iè sora frate
Candu in lume sunt bogate:
Vai! mai bine iè-me móрте!“ . . .

In mare s'a aruncatu,
Si acolo s'a 'nnecatu . . .

I. T. Fane.

Maresial'a Bazaine.

— Schitie biografice. —

Dram'a de la Trianon s'a terminatu. Cor-tin'a a cadìutu, si eroulu ei este pedepsitu. Maresialulu Bazaine, fu transportatu la insu-l'a St. Margareta, urmatu de blastemulu a milióne de ómeni.

Dar de odata unu tîpetu sfastatoriu resu-nà in lume. Erá nevinovat'a si nefericit'a socfa a maresialului urgisitu. Ea are deplin'a nóstra compatimire. Cine ar remané rece la vederea doreriloru ei?!

Diuariulu francesu „l'Ordre“ scríe despre ea aceste:

E de dóue-dieci si cincí de ani si e cu de-

osebire frumósa. E o planta europeana, care a crescutu sub tropice; are tipulu ispaniolu si vioiciunea francesá!

Espresiunea ochiloru ei mari si negri este si energica si desmerdatória; trasurile ei sunt fine; liniile obrazului ei pure si corecte; peliti'a ei are albéti'a si transparinti'a unei rose — ciaiú; perulu ei móle si ca metas'a se sbîrlesce si se incretiesce ca alu unui copilu, si, pe candu ea ridea, risulu ei avea unu timbru argintiu, si dintii ei mici, multu mai frumosi de câtu nisce margaritari, pareau cà ridu si ei si ca sfideau ca nenorocirea sè o ajunga vr'odata. —

Tali'a ei este gingasia si miscàrile-i gracióse ca ale unui pisoiu: piciórele si manele ei nu le vedi de mici ce sunt; trebue sè le cauti pana sè le zaresci. Dara ceea ce domnesce mai pe susu de tóte intr'ins'a, ceea ce schinteieáza pe fisionomi'a ei, este inteligenti'a!

Ea nu implinise inca siette-spre-diece ani candu se marità cu maresialulu, care erá de cinci-diece si patru. Ea nu cedà la nici unu calculu ambitiosu facèndu acestu maritagiú; ci urmà acuratu impulsuinea animei sale si a junei sale imaginatiuni. Gloriosulu renume alu vitézului soldatu francesu i luase vediulu, si candu omulu care tinea in manele sale destinele Mexicului i adresà pentru antâia-data vorb'a, ea fuse ametíta, si o pasiune frageda succedà de indata admiratiunii ce elu i inspirá.

Nici odinióra vr'o fidantiata nu a fostu mai incredietória si mai radiósa; ea nu regretá nici patri'a sa nici famili'a sa; maresialulu Bazaine resumá in ochi ei patri'a si fericirea.

Este maritata de nóue ani, si suflarea, de ordinaru asié de perfida a adversitáti, nu a schimbatu nici simtiemintele nici convictiunile ei.

Ea a avutu patru copii; celu d'antâiu Maximilianu, nascutu la Mexico, erá finulu imperatului si imperatesei Mexicului; a moritu in etate de trei ani.

Celu de alu doile, Achilu, a impartesítu de optu-spre-diece luni captivitatea parintelui seu; elu nu s'a despartítu de dinsulu macar o di.

Eugenia Bazaine, alu treilea copilu alu maresialei, este fin'a lui Napoleonu III si a imperatesei Eugenia.

Celu de alu patrul, Alfonsu, este finulu reginei Isabelei si alu principelui de Asturii. —

La maritagiulu maresialei, imperatulu Maximilianu i dete unu palatu situatu la Mexico, si imperatés'a i oferí o parnura de diamante; palatulu, singur'a avere a maresialei, i s'a luatú inapoi la mórtea lui Maximilianu.

Câtu tînú ocupatiunea Mexicului, maresialulu si maresial'a Bazaine vietuira cu imperatulu si imperatés'a in intimitatea cea mai statornica. Ei petrecura tóte seratele loru la palatulu imperialu, si Maximilianu, care adorá valsulu, valsá in fia-care séra cu imperatés'a si cu mic'a maresiala.

Pucinu timpú dupa reintornarea sa in Francia, maresialulu Bazaine luà comand'a departamenteloru de la Est, si maresial'a se mutà la Nancy.

Maresial'a, deja fórté invetiata, urmá studii intrerupte trei ani inainte de maritagiú. Pururea ocupata, pururea activa, pururea vesela, ea nu esiá din palatulu duciloru de Lorena de câtu pentru ca sè se preamble fórté multu calare dimpreuna cu barbatu-seu. Frumusetia ei se desvoltá; pe fia-care di se facea mai femeia si mai francesá; surisulu erá pe buzele ei si veseli'a in anim'a ei.

In tómn'a din 1869, maresialulu fu chiamatu la comand'a gardei imperiale, si maresial'a, o iérna numai, se impartasi si din s'a din placerile curtii; este sciutu sub ce valú infioratoriu perira in urma juneti'a si fericirea ei.

Resbelulu din 1870 sosi, neasceptatu si trasnitoriu. Nimeni nu-lu prevedea si din nefericire nimeni n'avea téma de elu. Curtenii, numerosi in regiunele inalte a-le armatei, dîceau suveranului care voiá sè arda laurii de la Sadowa: „Sire, aveti dreptate!“ Si poporul flamendu de Prusiani, strigá: „La Berlin!“

Atunci Napoleon porní dimpreuna cu filu-seu, pe care voiá sè-lu invetie artea resbelului, si peirele s'au succesu pe capulu bieteí Francia precum odinióra plagele se succedau in Egiptu.

Maresial'a Bazaine, — dupa capitularea Metzului, porní in Germania cu mama sa, cu ambii sei copii, si cu alu treile care erá sè se nasca pe pamentulu strainu.

Abié reintornata in Francia, ea a suferitu atátu câtu póte sè suferi o femeia, fiindu cà ea erá atinsa in ceea ce avea mai scumpu, si mai alesu de la captivitatea maresialului caracterulu ei s'a destinatú cu o fermetate admirabi-

la; dlu Lachaud avea dreptate sè dîca, cà ea este singurul tesauru ce a adusu maresialulu din Mexico.

Maresial'a Bazaine, este de vitia buna, nepót'a generaliloru Barragan si Pedraza, amendoi presiedinti ai Mexicului, a cardinalelui Moreno, a comitelui de la Serna, cancelaru alu ordinelui Toison d'or, si a lui don José de Fuentès.

In lun'a lui aprilu 1872, candu maresialulu fuse inchisu in cas'a din alea de Picardia, maresial'a a carei mama se intornase la Mexico, intielese cà o femeia de dóue-dieci si patru de ani nu putea, veri-care ar fi acuratéti'a portării sale, sè remana singura intr'o asemenea positiune fara sè fia atinsa de calomnia, si astu-felu se duse sè se inchida intr'o monastire la Versailles. In ffa-care dî ea petrecea câte-va óre cu prinsonieriulu. Ea erá radi'a de sóre care petrundea printre férele inchi-sórei.

Optu-spre-diece luni au trecutú asié: diminéti'a maresial'a asistá la liturgía in manastirea ei, apoi sé ocupá de copfii ei; la amédia, i se permitea sè-si védia pe barbatulu seu; la cinci óre, ca primíá ordinulu de a-lu lasá; ea se reintorná la manastirea ei, prandíá singura, petrecea sér'a singura, si mane erá asemenea cu eri.

Sentinti'a din 10 decemvre a terminatu acésta lunga agonía. Pe candu judecatorii deliberau, maresial'a, ingenunchiata in capel'a de la Trianon, tînea pe fiulu seu in bratie ca sè-lu asocieze la ferbintile ei rogatiuni!

Ea sperase necontenitu cum cà acelu care ceruse a fi judecatu o sè fia achitatu, si ea a ca diutu din inaltímea sperantielorú sale in realitatea cea grozava.

Pe câtu tîmpu ea a crediutu cà sentinti'a va fi executata, ea a fostu fara potere, si ca sè dicemu astu-felu, fara viétia!

Acum, ea privesce víitorulu cu o cautatura ferma: sufletulu ei a triumfatu de sfasîrile animei sale!

Ea nu se gandesce nici macaru la maririle perdute; ea voiesce sè uite cà mai esista lumea; ea nu doresce de câtu unu singuru lucru: a impartasí captivitatea condamnatului, care cerere i s'a si acordatu. Pentru acésta femeia juna, frumósá si inteligentá, víitorulu este o fortarétia . . .

T. C.

Doine poporale.

De langa Surulu in Transilvania.

chisieuá, ochisieá,
Dór' eu am ganditu asié,
Cà tu 'nflori pe séma mea;
Dara tu ai ifloritu
Pe séma unui uritu,
Elu a trecutú si te-a ruptu,
Si te-a pusú in palaría,
Sè nu-mi mai fii draga mie.

*

Vai baditia dragi ne-avenu,
Ne-amu luá nu ne potemu,
Ne-amu lasá nu ne 'ndurámu;
Cà pré bine semenámu:
Si la ochi si la sprincene,
Ca doi porumbasi la pene,
Si la statu si la uitatu,
Si la mersu de leganatu.

*

Multu me 'ntréba frundi'a rara
Doru-mi de badoa éra,
Dar mie cum sè nu-mi fia?
Cà-su singura si pustia,
Muntele-i munte de pétra,
Si doresce câte odata,
D'apoi eu trupsioru de omu,
Si sè nu ducu nici unu doru?

*

Frundiá verde flori marunte,
Canta cucu 'n vèrfu de munte,
Eu gandescu cà-mi canta mie,
Ci elu canta-a catania,
Si elu canta la voinici,
Care se ducu de p'aici.

*

Tie Dómne nu ti-e gele?
De tineretiele mele,
Cà le petrecu totu cu gele,
Cu gele si cu necadiu,
Si cu lacremi pe obradiu;
De lacremi n'asiu bagá séma
Cà le stergu intr'o naframa.
Ci mi-e mila de obradiu,
Cà remane friptu si arsu.

Culese de

Anastasia Léonescu.

S A L O N U :

Premiula femeiloru romane.

Dómn'a Maria Demianu din Balsia in Transilvania a tramisu 1 fl.

Adaugându-se la sum'a publicata mai pe urma in nr. 4 anulu 1873, fondulu intregu pan'acuma e 67 fl.

Apelâmu de nou la zelulu onorab. femei romane!

Redactiunea „Familiei.“

Primulu balu.

Unu balu!

Intiegeti dvóstre importanti'a acestui cuventu? Simtîti impresiunea lui plina de farmecu incantatoriu?

Da — séu ba?

Dar ce mai indoie! La intrebarea mea nici nu se póte respunde decâtu: „da.“

Déca sunteti betrani, siguru surideti cu dulceti, cà-ci v'aduceti in minte de anii tineretiloru, candu dantiati cu matrónele de acuma, atunce dîne 'ncantatórie.

Déca sunteti mai tineri, tresariti cu bucuria, cà-ci balulu vi ofere placerile cele mai dulci.

Si déca sunteti si mai tineri, si din intemplantare chiar copile tinere, cari nu ati fostu inca nici odata la baluri publicate: atunci credu cà simtîti o . . . dar vóstre veti fi sciindu mai bine decâtu mine, ce simtîti la cetirea acestoru síro.

Primulu balu!

E bine, déca ori ce balu cuprinde atât'a farmecu, vi poteti intipui — scumpii mei cetitori — càta fericire póte sè produca dara — primulu balu!

Vi poteti intipui?

Ba nu! Fericirea acést'a nu vi-o poteti intipui, cà-ci ea intrece tóte marginile intipuirii. Trebuie sè o vedeti, ca sè aveti o idea despre ea.

Uitati-ve la acea copilitia de siese-spre-diece ani! Ea nu e frumósa, totu-si ne incanta. Fericirea i infrumsetiéza fruntea, fati'a si tóte miscările — cu gratie cuceritórie. Dins'a e viala, glumétia si ridietória. Ea totu dantiéza si canta, cà-ci e purure vesela.

Ore ce i inspira acésta veselía si fericire?

Ce felu! Nu sciti inca? N'ati audítu de la ea? Se vede, cà n'ati vorbitu cu dins'a. Atunce de buna séma ati cunósce caus'a cea mare a bucuriei sale. Ati sci, cà mane va fi balu, si cà bun'a ei maicutia i-a promis, cà atunce o va duce pentru prima-óra la balu.

Primulu balu! Éta fericirea ei!

Nu vine nime la casa, caruia ea sè nu-i spuna acestu evenimentu mare. Si dins'a e cu atátu mai fericita, cu càtu mai multi sciú acést'a. Si la càti li spune, pe toti i chiama: „Asié dara cà si dta vei vini!“

Ea nu-si póte intipui, ca cine-va sè lipsésca dinrt'unu balu, de la o petrecere asié minunata!

Candu numai gandesce la acésta séra, ea tresalta de bucuria; dar apoi candu dorinti'a ei se va si realizá?!

Si acuma balulu e aprópe. Numai o nópte mai are sè tréca, si apoi diu'a multu dorita va reversá.

Dar toalet'a ei e deja gat'a. A trecutulu multu timp, pana ce a potutu decide, cà ce colóre sè aléga? Inca de asta-véra a totu intreatu pe maicuti'a ei si pe amicele sale, in privinti'a ast'a. Apoi candu erá singura, si de câte ori nu potea dormi nóptea — totu cu alegerea toaletei se ocupá.

In fine colórea se alese. Dar decoratiunea? O colóre ori càtu de bine alésa, dar reu infrumsetiata, n'ar avé nici unu efect. Si-apoi ea trebuie sè produca efect, sè faca sensatiune.

Septemani dupa septemani au trecutulu totu in meditatiuni profunde. Unu generalu nu compune cu mai multu studíu planulu seu de batalía, decâtu cum si-a compusu ea toalet'a.

Dar candu apoi fu gat'a, nu ar fi descoperitu secretulu celu mare nimenuia pentru tóta lumea. De l'ar fi descoperitu, amicele ei aru fi imitatu-o, si atunce in balu ar fi si alt'a imbracata ca est. Ori cine prevede dara, cà secretulu unei toalete de balu nu se póte spune alteia.

E bine, ea a pastratu secretulu. Insedar amicele sale o rogara sè li arete hain'a, ea respunde, cà nu-i inca gat'a de totu.

Dar de cumva cine-va ar fi deschisu odai'a laterala, acolo in cuieriu ar fi vedíutu umflându-se o minunata haina; pe patu o multíme de sucne; langa patu papuci mititei etc. etc.

Si ea totusi díce, cà n'are nimica gat'a. Dar apoi candu amicele ei se departa, dins'a fuge iute in odai'a laterala, arunca inca odata o privire a supra hainei sale, i netediesce cretielele, si cum se uita asié lungu, salta de bucuria, si díce:

— Nici una nu va avé asié haina frumósa!

Intr'aceste se face séra. Vine nóptea. Toti se culca. Ea inca, dar nu póte dormi. Si-inclúde ochii, dar somnulu par' cà fuge de ea. 'u ochii inchisi, ea totu vede. Si ce vede? Vede balulu minunatu. Ea intra. Tóte privirile sunt atíntite spre ea. Dantiulu se incepe. Valsulu turbatu unduléza in giurulu ei. Tóte fetele dantiéza. Numai ea siede. Nimene nu vine sè o róge la dantiu. Ah! grozavu! Ea vinde la petringei! Oh! este unu ce mai infioratoriu!

Serman'a copila, se svércolesce in patu. Chinuri mortale o torturéza. Sudori reci i se scurgu pe fatia in josu. O prindu frigurile. Ea nu va avé jocausi!

Se face diminétia. Si ea gandesce, cà tóta nópte n'ar dormitu. Nu scie, cà tóte cele vedíute au fostu numai unu vis, — o creatiune a fantasiei sale iritate.

Fric'a de a vinde petringei, i sugruma vioiciunea, i pune pe frunte timbrulu intristării. Ea devine palida, tacuta, la prandiu nu manca nimica. Nu mai are nici apetitu. Si totu se intréba:

Ore avé-voiu jocausi?

Maicuti'a suride, cà-ci cunósce si ea chinurile

aceste; ér bunic'a o mangaia cu vorbe dulci. Inse tóte-su in sedaru.

Bine cà trecù si prandiulu. Toti se scóla de la mēa. Ea alérge iute in odai'a laterala. Se mai uita inca odata la hain'a ei, si par cà si-redobandesce cu-ragiulu, cà-ci fati'a-i de odata se insenina... Apoi privesce tóte pe róndu, s' mai uita la fia-care obiectu singlaricu, s' se mai convinga odata, déca tóte sunt in ordine?

Si totu uitandu-so numai intr'unu tardîu observa, cà timpulu trece, si cà ar trebui s' se apuce de imbracatu.

Dar frisorulu n'a vinitu inca.

Nesimtîtoriu de frisoru! Elu nu scie, ce evenimentu mare o diu'a de asta-di pentru domnisiór'a, si astu-felu elu nu grabesce.

Biét'a copila e necesita. Tramite inca odata dupa frisoru, s' vina iute. Dar nu are rabdare s' lu ascēptari ese in coridoru, gandindu, cà astu-felu din-sulu iní mai de graba.

ascēpta, si totu ascēpta, si frisorulu — nu mai vine.

Fric'a e tēte descrie. Aceea a ajunsu deja la desperatulu va vini tardîu, si ea nu va fi de fati la u.

In sosesce, si peptenatulu incepe. Domnisiór'a o fratura simpla, dar maiestrita. Bietulu cum scie mai bine. Domnisiór'a e fôrte n' amu — si se uita in oglinda, dîcēdu-si:

— Ah! dóra nu voi vinde petringei!

Se incepe imbracatulu. Dar usi'a se inchide, si noi nu potēnu vedē.

Dar audîmu si prin usia, cà papucii sunt fôrte mici, corsetulu e pré strimtu, — inse tóte aceste le dîce numai maicuti'a, dar copiliti'a i raspunde cu focu, cà dieu si papucii sunt mari si corsetulu e largu... Si noi trebue s' credēmu, cà-ci ea simte mai bine decātu mama-sa.

In fine usi'a se deschide, si in pragu apare ea in hain'a-i de balu, cu gratie pe frunte, cu surisu pe budie; dar abié pasîndu — cà-ci papucii o stringu, si abié resuffandu — cà-ci corsetulu — etc.

Si cum stà asié frumósa si gratiósá, ea tremura ca copilulu care merge la esamēnu, cà-ci se teme cà nu voru fi destui jocausi si ea va vinde la petringei.

Oh! este mai mare rusîne pentru o féta la balu, decātu ast'a?!

Ceea ce a doritu de multu si cu atát'a sete, éta acuma se va realisá indata, si ea — in locu de a se bucurá — se teme grozavu.

Oh! jocausi tirani!

Dar éta camerier'a anuncia, cà birj'a a sositu. Damele esu si se urca in trasura.

Petrecere buna, domnisióra!

Josif Vulecanu.

Pancove de carnevalu.

— Dar unde au remasu pancovele in septēman'a trecuta? — me intrebà dilele aceste unu amicu pe strad'a Vatiului.

— Hei! frate, am patîtu-o! Ca aluatulu s' se incaldiésca bine, l'am pusu la cuptoriulu patrii nationale romane. Dar ce s' vedi! A remasut ca unu sloiu de ghiatia. Astu-felu apoi pancovele mēe nu s'au — dospitu.

*

Recunosc. cà am gresîtu.

Erá mai bine s' lu ffu dusu in cutare asié numitu salonu romanescu, unde cu asié focu mare se converséza totu nemtiesce séu ungresce.

La caldur'a focului mare dóra si aluatulu meu s'ar fi dospitu.

*

Dar nici caldur'a pré mare nu e buna, cà-ci de multe ori te — frige.

Asié patî dilele trecute si unu domnisióru spulberatu.

Erá la prandiulu, si pe candu elu vorbiá mai infocatu, dómn'a casei de odata lu-intrebà, déca i placu pancovele?

— Inca n'am mancatu, — respunse tinerulu. Nu-mi placu aluaturile, afara de — crofne.

*

— Cum su-mai bune pancovele?

— Déca-su góle la mediu, ca si cass'a Asociatiunii nationale din Aradu.

*

Unu amicu si-a comandatu la croitoriu unu fracu nou. Acel'a a furatu multu din stofa. Amiculu meu a observatu acést'a Croitoriuulu inse a negatu.

— Dta -- díse atunce amiculu meu croitoriuulu — faci tocmái ca econom'a preotului. Ea a cerutu bani pe doi pundi de carne, inse a cumperatu numai unu patrariu de pundu. La prandiulu preotulu observà ast'a si o intrebà, cà unde-i carnea? „A mancatu-o pisci'a“, — respunse ea. Preotulu prinse pisci'a si o mesurà. Apesà tocmái doi pundi. „Éta — díse atunci preotulu — am gasitu cei doi pundi de carne, dar unde e — pisci'a?“ — Díci, cà stof'a este, dar unde mi-fraculu?

Figaro.

B o m b ó n e.

Istori'a Rusiei a inregistratu in anelele sale darulu facutu de unu cismaru, tiarului Basilovitz. Acestu daru constá intr'unu napu de o marime colosala.

Tiarulu primí acestu curiosu presentu, si recompensà pe cismaru, ordonandu totu de-odata, ómeniloru din suit'a sa, de a nu-si face cisme de cātu la dinsulu si de a-i le platí indoitu de pretiulu ordinariu.

Unu gentilomu vediendu, marea liberalitate a tiarului pentru unu daru de asié mica valóre, si-incipu, cà déca va oferí suveranului, celu mai frumosu dintre caili sei, va fi recompensatu insutitu. Tiarulu simtîndu inse lacomi'a gentilomului, primí calulu ce-i oferíá... si dreptu recompensa... i dede napulu cismarului!

*

Intr'o séra unu studente esí s' se preamble pe

bulevardu, si aducându-si a minte că o sè via pe la elu nisce amici, scrise cu cret'a pe usia :

„Eu am plecatu sè me preambu, pe bulevardu; deca nu vedeti-sè cititi, cereti lumina de la vecinu.“

*

O dómna din Severinu scrise unei amice, care locuia in Bucuresci, sè-i gasésca unu guvernoru pentru copii, care sè aiba cutare si cutare calitãti. Enumeratiunea calitãtiloru nu se mai sfarsiã.

Bucurescenc'a i respunse :

„Dómna, am cautatu unu guvernoru, care sè posieda calitãtile cerute, dar nu l'am gasitu inca; inse, totu o se mai cautu, si deca lu-voiu afã, ti-promitu ca-lu voiu luã indata de barbatu.“

Istorióre de carnaval.

Doi-spre-diece tineri din Oradea-mare au juratu, că nu se voru inorã, de óra-ce fetele acuma nu mai au ceea ce se chiama „casnicia.“

La acésta decisiune dóue-spre-diece fete din provincia respunsera astu-felu :

„Domniloru !

„Dvóstre sunteti de vina, că fetele de acuma tóte esceleza in lucsu, că-ci deca mergemu la balu in toaletã simplã, nici nu ve uitati la noi, ci ve 'nvértiti totu pe langa cele cu slepuri lungi.“

„Decã viniti la noi a casa, si ne gasiti in cuina, intrebati cu palari'a pe capu, că a casa e domnisióra? — ér celora, pe cari le gasiti siediendu pe canapea si cetindu romanuri, li faceti complimente si li sarutati man'a.“

„Decã la prandiu capetati patru plese de man-cãri, nu sunteti multiamiti, si laudati numai prandiulu celu cu dóue assetle si 16 plese.“

„Domniloru ! Renunciati si dvóstre la tîgarile scumpe, thea, cafea, carte de visita, fotografiã, caleto-riã cu birja si la alte pasiuni de domni mari, — si atunci veti gasi destule - fete de maritu.“

*

Cu carnavalulu a inceputu si petítulu. „Telegrafulu“ din Bucuresci povestescé urmatóriele :

Unu petítoru se presintã eri la dlu B.

— Sum tramisu din partea dómnei N. spre ati propune man'a nepótei sale.

— Dar fét'a me cunósce ?

— Te cunósce matusi'a pré bine, si e destulu.

— Ce ? me inorã cu matusi'a ?

— Fét'a are 10 mii galbeni zestre.

— Are celu pucinu o buna educatiune ?

— Se adaugu inca dóue mii galbeni la zestre.

— Care este opiniunea sa in societate ?

— Mai are o mia de galbeni in bonuri.

— Este frumósã, séu celu putinu placuta ?

— Are bijuterii de o mie de galbeni.

— N'a avutu nici o intriga ?

— Cautã si vei mai gasi vr'o dóue mii de galbeni.

— N'ai auditu despre unu oficieru cu care erã in relatiuni intime ?

— Pentru aceea matusia-sã i lasã o parte din mosi'a sa.

— Destulu, amenuntele mi-convinu cu desevérsire. Me inorã.

Si lumea se mira de ce sunt atãte divortiiu la tribunalu !

Iérn'a trecuta — serie „Oltulu“ — o dómna intr'unu balu datu in favórea seraciloru, erã insarcinata sè stringa banii de la invitati spre a se impartii la nenorociti.

De óre ce dins'a erã juna si frumósã, miscã ini-mele cele mai impetrite, si candu intindea pung'a, nu se putea sè fia refusata de nimeni. Ajungédu inse in faci'a dlui S. I. b omu fórté avutu dar fórté sgârcitu, ea vediu cu supriundore, că avutulu o refusa dicédu-i :

— Scusati, dómna, asiú vré fara indoieã, sè dau ce-va pentru saraci, dar nu potu, din cauza că insu-mi n'am nimicu.

— Ah ! Domnule, — esclamá tiner'a ferme — ce fericita sum, eu tînu tocmai pung'a saraciloru . . . nu aveti nimicu, luati, ce este inlaintru ve apartine !

Dlu S. I. b comfu

O dama din cunoscintiẽ pe carnetulu seu notiiele urmatórie, si unu dlu intulatu :

Bilantiulu meu in diu'a de anulu :

D. Z. — Mi-a tramisu o singura carte de visita. Candu va mai veni sè ne védia, i voiu tramite vorba prin slugi, că nu sum a casa.

D. A. — Unu leandru. Voiu face sè nu mai fia primitu la soarelele mele.

D. P. — O cutia cu bombóne. Fara a fi impolitica, voiu cautã sè me tîu cu elu in reserva.

D. R. — Unu buchetu de flori. Voiu cautã oca-siune se spunu inaintea lui că-mi placu numai rosele, dar că preferu inca mai multu diamantele.

D. M. — Unu scrinu cu unu coleu de auru cu briliante, si pe langa ele unu biletu parfumatu . . Merita de a fi seriosu incuragiatu.

D. G. — Unu domino de atlasu rosa pentru balurile mascate. Voiu fi la celu d'antãiu.

Fórté bine, Dómna. Cum inse amu avutu indiscretiunea de a copiã notiiele din carnetulu Dum-nitale, vomu avé curiositatea a te urmari si la balu.

CE E NOU ?

* * (O serata splendida in Gherla.) In presér'a anului nou s'a arangiatu in locuinti'a dlui dr. Vasiliu Popu, procuroru reg., o serata splendida, la care au participatu vr'o 40 insi, intre cari P. S. S. episcopulu M. Pavelu, primariulu cetãtii Placintariu, toti judii de la tribunalulu reg., ampoiatiu municipali comitatensi, si mai multi fruntasi din class'a cetãtieniloru comer-cianti si industriasi. In decursulu intregéi seri a dom-nitu cea mai mare vialitate. S'au portatu mai multe toaste si anume S. Sa episcopulu a ridicatu pocalu pentru domnulu casei, care si-a serbatu de odata si diu'a sa onomastica; Antoniu Molnãr, deputatu dietalu, pentru parintele episcopu; Aug. Munteanu, ad-vocatu, intr'unu jargonu latinu, care a escitatu cea mai mare ilaritate, a desiertatu pocalulu seu pentru

primariulu cetății, ér domnulu casei a portatu unu toastu pentru toti óspetii sei precum si pentru conso-lidarea amóroi celei fratiesci între nationalități etc. etc. Totu in apartamentele dlui procuroru reg. s'a tie-nutu cu ocașiunea aniversăriei de 25 ani de domnire a Maiestății Sale o serata eleganta, la care au partici-patu tóte notabilitatile cetății, fara distingere de na-tiunalitate. Dlu dr. Popu e de acea opiniune, că dupa ce noi Romanii suntemu considerati de separatisti si iubitori de isolatiune sociala, sè ne folosimu de tóte ocașiunile si prin coatingere personala in viétia socia-la, sè ne cunóscemu mai de aprópe unii pe altii, ca dupa acea cu mai multu curagiu si succesu sè ne lu-ptăm cu antagonistii nostri politici pe terenulu pu-blicu.

** (*Vic't'a Ungariei*) a reinceputu activitatea sa dupa serbatori in 17 jan. In asta siedintia deputatulu Huszár Imre a interpelatu pe ministrulu de interne pentru „insultarea natiunii magiare“ la alegerea de la Panciova. Ministrulu a respunsu, că a luat mesur-e energice, si că a opritu întrebuintiarea stéguriloru scrbesci. Interpelatoriulu fu multiamitu cu respunsulu primitu.

** (*Versatulu*) Abié a incetatu coler'a, si éta o epidemia noua începé a-si intinde peste moritori dom-nirea nimicítória. Versatulu (variola) s'a ivitu in mai multe parti secerandú fara crutiare victimele sale.

** (*Junimea romana din Viena*) a serbatu si de asta-data ajunulu anului nou, dupa o programa bine compusa si bine executata.

** (*Memori'a fericitulu episcopu Samuilu Vul-canu*) fu serbata de catra zelos'a junime romana din Uciasiu la 25 dec. in presinti'a unui publicu nume-rosu, că-ci acésta dî a devenitu serbatóre nationala pentru locuitorii din Beiasiu si giuru. Cu asta ocași-une s'a executatu o programa interesanta de productiunii literarie.

** (*Dlu Alesandru Sturza*) vechiu ministru de esterne, a fostu numitu aginte alu Romaniei la Bel-gradu.

Flamur'a lui Hymen.

☞ (*Dlu Ioanu Pascu Socaciu*) si domnisiór'a Carolina Sabo s'a cununatu la Blasiu, in 25 ian.

Carnevalu.

☞ (*Balurile in Pest'a*) s'au inceputu, dar cele de pan'acuma inca n'au produsu rezultatulu doritu. De dóue ori atătia barbati ca dame.

☞ (*Comerciantii tineri din Budapesta*) a decisu, că in carnevalu acest'a nu voru dá nici unu balu, din caus'a că dlu „Krach“ a trasu cruce peste socotele. Ei dara numai voru vinde marfele acelora, cari si a-cuma mai potu cumperá — pe acceptare

☞ (*Carnevalu presinte*) nu promite multa via-litate. Balurile din anu in anu se totu impucinéza, că-ci recolt'a rea din anii din urma nu pré lasa pe ómeni a — jocá.

☞ (*Baluri romanesci*) inca voru fi putine. Ro-manii séu nu au placere de a-si petrece in aceste tim-puri vitrege, séu tinerimea de acuma n'are destulu zelu de întreprindere. Balurile filantropice aru fi bine primite, si-apoi scopuri filantropice inca avemu de ajunsu.

☞ (*La Hatiegu*) inca in lun'a trecuta s'a aran-giatu unu balu in folosulu prunciloru orfani. Venitulu curatu a fostu 35 fl.

☞ (*Balulu floriloru*) se proiectéza in Buda-pesta, de soci'a contelui P. Fr. Zichy. In acestu balu costumatu, fia-care dama ar represintă câte o flóre.

Biserica si scóla.

☞ (*P. S. S. Parintele episcopu Ioanu Olteanu*) a sositu in 21 l. c. la Oradea-mare si si-a tienutu insta-larea sambeta la 24 l. c. dupa s. liturgia, fara nici o solenitate mai mare.

☞ (*Vicariu episcopescu generalu*) in veduvit'a dieces'a a Lugosiului, fu alesu parintele canonicu Mi-haiu Nagy, pe care totu Romanulu l'ar salutá cu bu-curia si in scaunulu episcopescu.

☞ (*In div'a de Botezulu Domnului*) s'a facutu in biseric'a gr. or. romano-greca din Budapesta o cole-cta in folosulu orfaniloru, ai caroru parinti au moritu in colera. Colect'a s'a facutu la initiativ'a contesei Szapáry, soci'a ministrului de interne.

Societati si institute.

☞ (*Atheneulu Romanu*) Cetimu in „Oltulu“: „Joi la 27 decemvre espiratu amu avutu fericirea sé asistám la conferinti'a ce a tînuto dlu dr. Dragescu in sal'a Atheneulu Romanu despre „Igien'a frumuset-iei si a amorului.“ Multe puncte din acésta placuta conferintia, precum: definitiunea amorului si altele, documentéza atátu o eruditiune mare, câtu si unu su-fletu adevératu poetu. Pe de o parte discursulu seu ofera: gratia, tineretie, fragedime, pe de alt'a multu spiritulu si multa petrunderu. Dlu Dragescu in acestu discursu spune Romaniloru, că numai prin cultulu frumusetiei si alu amorului, potu sé formeze o natiune puternica, respectata si mare, care sé se intindia între Tisa, Dunare si Carpati; inse o frumusetia si unu amoru idealu, nu materialu dupa cum se practica in secolulu nostru, care se pare că voiesce sé omóre in noi totu ce este mare si nobilu, si sé ne lasa a romané numai cu materialismulu incarnatu si odiosu. Onóre si lauda dlui Dr. Dragescu!“

Literatura.

* (*Dlu Petru Bramu*) protopopu in orasiulu Sa-tu-mare, si profesoru de limb'a si literatur'a romana in gimnasiulu de acolo, publica invitare de prenume-ratiune la unu opu intitulatu: „Margaritare“, sentin-tie poetice, filosofico-moralo-estetice, prelucrate dupa clasicii latini in versuri cadentiate. Intréga acésta co-lectiune pré interesanta va cuprinde dóue tomuri, de ocamdata inse numai unu tomu se va pune sub tipariu. Pretiulu de prenumeratiune la acestu tomu e 1 fl. Reco-mandám cu placere acésta carte atentiunii on. pu-blicu, si dorimu sé fia partinita cu caldura mai multu decâtu cum se partinescu la noi de regula întreprinde-rile literarie.

* („*Iosifu Balsamo*“) séu „Memoriele unui me-dicu“, romanu de Al. Dumas, apare la Bucuresci tra-dusu romanesc de Calotescu. Pretiulu brosiurei pri-me 2 lei noi.

* (*Diariulu „Romanulu“*) care mai bine de jumetate de anu a fostu opritu de pe teritoriulu mo-narchiei austro-ungare, éra-si póta sé între la noi. Lu-

salutăm cu bucuria, că în sfîrșitu si-a redobanditu libertatea si a scăpatu de închisóra-cuverta, în care ni viniá în aceste luni din urma.

* (A esítu de sub pîresa) si se afla de vendiare la tóte librariile din Bucuresci si din provincie, cu pretiulu de 2 lei, 50 bani. „Consideratiuni a supra instructiunii publice si private în Romania urmate de influinta localului si mobilierului scólei a supra vederii si sanetátii copiilor“, de Gr. Stefanescu, profesore la facultatea de sciintie din Bucuresci.

T e a t r u.

✂ (Represintatiune teatrala la Beiusiu.) Studentii romani din Beiusiu, petrunsi de iubirea artii nationale, au arangiatu la 7 ianuariu — sub conducerea dlui profesor Stefanu Guliesiu, zelosulu conducatoriu alu Societátii de lectura — o represintatiune teatrala, jocandu-se pies'a: „Lipitorile satului“, comedia în 5 acte de V. Alesandri si M. Millo. Sa'á ospetariei, în care s'a datu represintatiunea, a fostu plina de ascultatori. Succesulu a trecutú marginele acceptării. Dintre diletanti au escelatu: dsiórele Berta Balasiu si Tinica Marinescu, si dnii: Andreiu Centea în rolulu grecului, Ioanu Lemacu în alu evreului, Toma Pacala si Gavrilu Bocosiu. Publiculu s'a deparatatu fórte multiamitu si dorindu a mai vedé represintatiuni de aceste, si inca — déca s'ar poté — piese din a nóstra viétia sociala. Vinitulu curatu a fostu 100 fl., care se va întrebuintá în folosulu bibliotecii societátii de lectura a junimei.

✂ (Teatrulu celu mare din Bucuresci.) La 3/15 jan. s'a represintatu: „Banulu Maracine“, drama originala în 4 acte de V. A. Urechia.

✂ (Teatrulu romanu în sal'a Bosel) la Bucuresci. La 9/21 jan. s'a jocatú: „Bab'a Hirca“, foeria în 2 acte de M. Millo, music'a de Flechtenmacher. Intre acte dr'a Irina Poenariu a cantatu romant'ia „Doi ochi“, compusa de G. Ventura.

✂ (Dlu I. Baciu-Muntenescu.) junele nostru actoru teatralu, carele nu de multu facú sensatiune mare la Naseudu, a dóu'a dí de Craciunu dede o represintatiune în opidulu Monoru. Program'a fu urmatoria: Man'ia posuriloru, Surugíulu Romanu, Paraponisitulu, — cantecele comice tóte de V. Alesandri, apoi „Ciobanulu din Ardealu“ canteceulu comicu de Iosifu Vulcanu, si Ovreulu gardistu, Pandurulu cersitoriu si Vladutiulu mamei. Tóte piesele, bine esecutate, au fostu multu aplaudate.

Industria si comerciu.

|| (Unu humbug mare.) Unu yankee din America, precum scriu foile de acolo, si-edifica unu fortepianu de 250 coti, la care aru poté jocá 250 de — pianisti.

Tribunale.

| (Soci'a lui Bazaine,) a primitu iertare d'a se mutá, dimpreuna cu tóta familia sa, la barbatulu ei în insul'a St. Margareta.

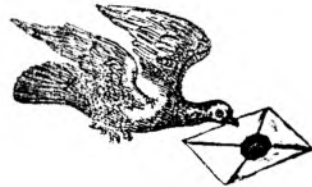
| (Hotiile si talhariile) într'atát'a s'au sporitu, mai alesu în partile de susu ale Ungariei, încátu siguritatea publica a devenitu o utopia.

Găcitura numerica

de Cecilia Grama.

4. 1. 2. 5. Multe face ea în lume,
Multe rele, multe bune;
6. 7. 13. 14. 16. 17. N'are gura si totu spune
A cui e, si a lui nume;
9. 8. 4. 1. E o antica cetate,
Nobila si mare 'n fapte;
13. 12. 9. 10. 2. 17. E unu arbore maretiu,
Fara fructe, dar cu pretiu;
11. 15. 2. 5. Acum mica, acum mare,
O vedemu, si ér dispare;
5. 2. 3. 4. 1. Ea iubesco, ea uresco
Candu fericé, candu gelesce.
- 1—17. Dóue sunt batu în lume,
Batu asemé, n'au unu nume,
Cea d'antáiu odata
De-a mai bate 'ncéta
Si nici candu incepe éra;
Celalaltu poté se 'nceto,
Inse éra se se 'ndrepto
Sé bata fierbinte
Ca si mai nainte
Dar totu trebue se piéra!

Post'a Redactiunii.

Redactorulu acestei foie róga pe toti colaboratorii si corespondintii sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per Nagy Várad.

Beiusiu. Doinele poporale se voru publicá. Dar datine poporale? Amu primí bucurósu si de aceste.

Tiberiu. Se voru publicá. Dar nescari prenumeranti din Tié-r'a Oasiului?

Alba-Iulia. Dlu I. V. B. Respunsulu acela n'a fostu adresatu dtale, ci unui preotu.

Radu Nasturelu. Salutare, complimente, si de noi adu-ti a minte!

Bucuresci. Dlu A. R. Nu scimu déca primesci fói'a nóstra. Mai fa ni o suprindeere placuta.

Pesta. Novel'a tradusa va urmá catu se va poté mai curendu.

Recrutulu. Untauglich.

Dlu V. Indre în Siomcuta-mare. — Primitu-ai scrisóra nóstra?

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Pest'a. 1874. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avem din inceputulu anului trecutú.